

NR 4
APRILL
2020

Lääne-Nigula valla ajaleht

Hea Lääne-Nigula valla elanik

Mikk Lõhmus
vallavanem

Tänane valla leht ilmus Teie postkasti sootuks teistsuguses Eestis kui eelmine. Meie kõikide elukorraldus on mõne nädalaga tundmatuseni muutunud. Ühelt poolt tuleb ka Lääne-Nigula valla tagada Vabariigi Valitsuse antud eriolukorra korralduste täitmine, teisalt peame tagama ka oma inimeste ohutuse ja info kättesaadavuse.

Mis seis on meie vallas:

- Valla koolid on küll suletud, kuid lasteaiad on avatud ning võimaldavad kõigil kelle töö ei võimalda teisi, tuua oma laps lasteada. See on mõeldud ennekõike neile, kelle tööga tulenevat ei ole teisi võimalusi lapsehoiu korraldamiseks. Vanemad on seda võimalust kasutanud vastutustundlikult, tänan Teid!

- Oleme avanud telefoni riskirühma kuuluvatele inimestele (vanemaealised, krooniliste haigus/tega isikud) hädavajaliku toidukauba või ravimi/te saamiseks. Telefon töötab tööpäevadel **09:00-16.30. – 5302 3163.**

Toimivad ka sotsiaalteenused ja osakonna juhataja annab tänases lehes ka sellest eraldi ülevaate.

- Raamatukogude uksed on lukus, kuid kliente teenindatakse eelneva telefonipõhise või elektroonilise kokkuleppe alusel.

Osade raamatukogude juurde oleme paigaldanud ka raamatutagastuskasti.

- Spordisaalid, vaba aja keskused, noortekeskused, kultuurimajad on suletud.

- Ametnikega palun suhelda telefoni teel või elektrooniliselt.

- Jätkuvad tavapärase teenused – kevadine teehooldus, heakord jne.

Füüsiline isolatsioon on oluline

Terviseamet loetleb igapäevaselt diagnoositud nakatunuid ja seda numbrit paljud hoolega jälgivad. Kergesti võib kujuneda petlik arusaam, et Läänemaal on nakatunuid väga vähe ja seega ohtu nagu ei olekski. See kõik on petlik, sest esiteks ei testita kõiki ja teiseks võivad osa haigete sümptomid olla olematud, viirust levitavad nad ikka. Ka maale on tulnud palju inimesi linnadest. Peame kõik nii käituma, nagu oleksime potentsiaalsed nakatunud. Selle kurja haiguse üks omapärasid tundub olevat see, et kui ta kulgeb kergelt, siis ta kulgebki kergelt. Aga kui ta kulgeb raskelt, siis väga – väga raskelt. Me ei tea, kelle hulka me kuulume ise. Haigus on väga raskelt tabanud ka nooremaid. Ilmaasjata ei ole kehtestatud rohkem kui 2 inimese koos liikumise piirangut, suletud kaubanduskeskus, antud soovitusi mitte kasutada märguväljakuid. Kui viibime looduses – ja see on ju väga soovitatav – siis mitte pundis koos.

Mida paremini isolatsiooni reegleid jälgida, seda varem see hull olukord läbi saab.

Hoiame omi ettevõtteid

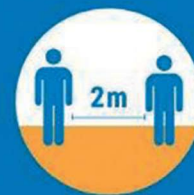
Viiruse otsesest mõjust oluliselt karmimaks ja pikaajalisemaks kujuneb ilmselt selle majanduslik ja psühholoogiline mõju. Meie hulgast paljusid võib see puudutada ajutise või pikemaajalisema töökoha kaotuse ja/või sisetulekute kahanemise kaudu. Laenud ja liisingud aga tahavad maksmist ja igapäevasest harjumuslikust elukorraldusest on raske loobuda. Peame aru saama, et eilset maailma enam ei ole ja samal kujul see enam ka ei naase.

Väga suur mõju saab olema sellel kindlasti ka omavalitsuse tulubaasile. Missugune, seda me täna veel ei tea. Arvatavasti tähendab see ka investeringute ja kulude koomale tõmbamist ja muid ümberkorraldusi.

Kõige selle juures saame veidi kaasa aidata meie oma ettevõtete heale käekäigule, tarbides just praegusel ajal oma valla ettevõtjate tooteid või teenuseid – meil on häid valmistoidu koju toojaid nagu Wana Kooli kohvik Linnamäel ja Maiu Söögituba Pali-veres. Nõva kauplus toob poest toiduaineid ukse taha. Meie väiketootjad nagu Tammejuure, Emesi, Nõva Break-leivakoda jt pakuvad erinevaid tooteid. Neid on kümneid.

Ühiselt saame hakkama!

Koroonaviiruse COVID-19 vastu võitlemise valem 2+2

Kodust väljas liikudes hoiate teistest inimestest vähemalt **KAHE MEETRI** kaugusele.

Kodust väljas liigu üksik, vajadusel **KAHEKAUPA** või perekonnaga. Sellest suuremad kogunemised on keelatud.

Püsi kodus. Lubatud on tööl käimine, toiduainete ja ravimite ostmine ning muu hädavajalik.

Poes käi üksik ja osta toitu pikema ajaks kogu perele.

Pese ja desinfitseeri käsi, eriti kui liigud avalikes kohtades.

Kaitse end ja oma lähedasi!

VABARIIGI VALITSUS

1247 kriis.ee

Oluline info eakatele eriolukorra ajal!

Koroonaviiruse suurim riskigrupp on vanemaealised ehk üle 60-aastased ning krooniliste haigustega inimesed. Palun peakinni järgmistest nõuannetest:

Järgi hoolikalt tavapäraseid hügieeninõudeid.

Pese käsi sooja vee ja seebiga ning avalikes kohtades kasuta alkoholipõhist käte desinfitseerimisvahendit. Käte pesemine ja desinfitseerimine tapab kätele sattunud viiruse. Kui aevastad või köhid, siis kata oma suu ja nina ühekordse salvrätiga. Viska see kohe prügikasti ja puhasta seejärel käded. Kui sul ei ole salvrätikut, kasuta oma varrukast (küünarvarre osa), aga mitte paljast kätt. Suu ja nina katmine takistab pisikute ja viiruste edasi levimist. Kui aevastad vastu paljast kätt, võivad pisikud ja viirused sattuda sinu kaudu teistele inimestele ja esemetele, mida katsud.

Jälgi igapäevast rutiini

Püüa kodus olles nii palju kui võimalik säilitada oma tavapärase igapäevast rutiini, järgides üldtervisliku eluviisi põhimõtteid. Kui võimalik, viibi iga päev värskes õhus.

Avalikes kohtades käies ja siseruumides (v.a. kodus) hoiate teiste inimestega vähemalt 2-meetrist vahet. Avalike kohtade alla kuuluvad mh rannad, promenaadid, tervise- ja matkarajad, tänavad.

Avalikus kohas võivad koos viibida kuni 2 inimest. Piirang ei kehti koos viibivatele ja liikuvatele peredele. Seega hoiduge õues kogunemistest ja pikkadesse vestlustesse laskumist.

Kasuta sõprade ja lähedastega suhtlemiseks telefoni või interneti.

Suhtle oma sõprade ja lähedastega igapäevaselt, kuid telefoni, e-kirja,

kiirsõnumite või sotsiaalvõrgustike teel ning väldi füüsilist kontakti.

Ära võta lapselapsi enda juurde hoida

Teadaolevalt ei ole koroonaviirus lastele väga ohtlik, küll võivad lapsed olla viiruse edasikandjateks. Haigestumise vältimiseks ära kutsu praegu külla või võta hoida lapselapsi või teiste lähedaste lapsi.

Välidi kaupluse ja apteegi külastamist

Võimalusel ära käi ise poes ja apteegis, selle asemel palu seal käia lähedastel või kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajal. Koosta poe- ja apteeginimekirjad (piisava varuga) ja lase abistajatel kõik asjad ühe korraga tuua ja üle ukse anda.

Kui tarvitad igapäevaselt retseptiravimeid, palun jälgida, et Sul oleks vähemalt ühe kuu varu olemas.

Digiretsepte saab välja osta ka teine inimene. Apteegis retseptiravimeid ostes on vaja selle inimese ID-kaarti, kes ostab ning selle inimese isikukoodi, kelle nimele ravimid on välja kirjutatud (kelle jaoks ostetakse).

Vajadusel palu abi toidu ja ravimite kojutoomisel

Kui vajad abi toidu ja ravimite kättesaamisega, tasub võtta ühendust naabrite ja kogukonnaga ning uurida, kas neil on võimalik toidu või ravimite toomise abistada.

Kui ümbruskonnas pole kedagi, kes saaks abistada, tasub ühendust võtta Lääne-Nigula Vallavalitsuse sotsiaalosakonnaga, kes vajadusel aitab.

Selleks palun helistada telefonil 53 023 163. Telefon töötab esmaspäevast reedeni kell 09:00-16.30.

Lisainfo:

Tervisemure korral küsi nõu perearsti nõuandeliinil **1220** (avatud ööpäevaringselt). Helistades lauatelefonilt või mobiiltelefonilt lühinumbrile **1220**, tasub helistaja kõne eest oma telefonioperaatori kehtestatud lühinumbri tavatariifi alusel kuni 0,30 €/min. Alates 16. märtsist on avatud **üleriigiline abi- ja infotelefon 1247, mis jagab informatsiooni koroonaviirusega seotud küsimustes**, telefon töötab ööpäevaringselt ja on helistajatele tasuta. **Hingehoidja nõustamiseks** saab pöörduda EELK Lääne-Nigula koguduse poole, kus toetavad koguduse õpetaja Leevi Reinaru (tel 56 498724) ja koguduse assistent Tiina Võsu (tel 56 642 393). Hingehoid tähendab tuge ja mõistmist, elujulgust ja lootust otsimist, saamist raskes olukorras.

Kuidas eriolukorras hakkama saada?

Kärt Lusmägi
Koolipsühholoog

Koolide tugispetsialistid jätkavad ka kriisiajal tööd kaugnõustamise vormis. Selleks tuleb vastava tugispetsialistiga ühendust võtta. Soovitame lapsevanematel julgelt pöörduda, eriti kui tekkinud on tunne, et „mõistus on otsas” ja enam ei jaksa. Erinevaid nippe ja lähenemisi, mida rakendada on mitmeid ja mõnikord kuluvad nupid marjaks ära. Vastava piirkonna tugispetsialistide kontaktid leiate kooli- ja valla kodulehelt.

On päris palju asju, mida me hetkel kontrollida ei saa ja see tekitab ebameeldivaid tundeid. Hirm, ärevus, masenduse ja ärrituse tunne on igati normaalne. On ka asju, mida me kontrollida saame. Näiteks saame võtta kasutusele ettevaatusabinõusid, et ise terveks jääda ja mitte nakatada oma lähedasi. Saame ise otsustada, kuidas olukorda suhtume. Üks variant on mõelda: see viirus – nüüd on kõik, koolid on kinni, mul on kohutavalt raske, kõik on nii mõttetu.

Aga võib ka mõelda nii: see viirus on ikka kehv olukord küll. Mida ma saan teha selleks, et selles olukorras ellu jääda, kuidas saan kaitsta oma lähedasi? Mida saan teha selleks,

et see ebameeldiv aeg võimalikult valutult üle elada?

Muret ja ärevuse tundeid võivad tekitada väga erinevad mõtted. Laias laastus saab mured ja probleeme, mis meid ümbritsevad, jagada kaheks: nendeks, mida muuta saab ja nendeks, mida muuta ei saa. Mida rohkem energiat suuname nendele asjadele, mida me niikuinii muuta ei saa, seda ärevamaks me muutume. Kui kaua see viirus kestab, mida hirmsat veel juhtuda saab? Me ei tea nendele küsimustele vastust. Määramatuse ja teadmatusetunne suurendavad ärevust. Mida siis teha?

Üks võimalus on teha enda jaoks kaks nimekirja. Esimene nimekiri sisaldab neid asju, mida me muuta ei saa. Teine nimekiri sisaldab asju, mida me muuta saame. Kuidas see meid aitab?

Mida ma muuta ei saa?

Toon näite enda kohta. Asjad, mida ma muuta ei saa. Ma ei saa muuta seda, et koroonaviirus on paljude inimeste elu pea peale keeranud. Ma ei saa muuta maailma nii, et kõik oleks hoobilt jälle korras. Ma ei saa muuta seda, et olen diabeetik. Diabeet on krooniline haigus, kroonilised haiged kuuluvad riskirühma. See tähendab, et mul on põhjust seda

viirust veel rohkem karta. Ma ei saa muuta seda, et vastupidiselt soovitus-tele, ei järgi osad inimesed meie seast soovitusi, ei püsi kodus, käivad rahvarohketes kohtades jne. Seda kõike saan aktsepteerida. Jah, nii on ja ma ei saa seda muuta.

Mida ma siis teha saan?

Saan püsida kodus, saan vältida rahvarohkeid kohti, saan oma tööd teha ilma teisi inimesi ohtu seadmata. Saan oma lastele toeks olla. Saan liikuda iga päev värskes õhus (mitte rahvarohketes kohtades). Keskendudes asjadele, mida ma teha saan, tekib mul kontrollitunne. See on vastand määramatusele ja teadmatusetunne. Mida see tunne mulle annab? See viib ärevuse taseme alla. Ma ei tunne ennast nii kehvasti kui tunneksin end juhul kui keskenduksin ja muretsesin aina asjade pärast, mida ma muuta ei saa. Me saame kontrollida seda mida me saame kontrollida.

Tasub mees pidada, et kuigi olukord tundub mõnikord trööstitu, on see siiski ajutine ja on palju, mida me saame teha selleks, et end paremini tunda. Abi küsimine, kui on raske, on märk vaprust ja julgust.

Hoides ennast, hoiate ka teisi. Püsige terved.

Kust saab asjakohast infot?

RIIGI INFOTELEFONID

1247 Kriisiinfotelefon

1220 Perearsti nõuandetelefon

53 01 9999 Konsulaarabi

112 Hädaabinumber

LÄÄNE-NIGULA VALLA PEREARSTIDE TEADAANNE

-Nigula valla perearstid paluvad eriolukorra ajal kõikide vastuvõttude puhul eelregistreerimist. Perearstid paluvad kontakteeruda **esmailt telefoni või e-posti teel**. Samuti on võimalik teha retseptide pikendusi telefoni või e-posti teel.

Ristil perearstikeskuses toimub tervete imikute ja väikelaste vastuvõtt **teisipäeviti kell 12.00-13.30**.

Linnamäe arstikabinet on eriolukorra ajal suletud. Vajadusel toimub vastuvõtt Haapsalus Jaama 15. Eelnevalt ette helistada.

Taebla, Palivere piirkonna perearst Maret Teng palub siiski olenemata eriolukorra tõttu tulenevast uuest võimalusest töötavatel inimestel ise avalda hooldusleht patsiendiportaalil digilugu.ee, siiski võtta eelnevalt temaga ühendust telefoni teel.

Risti piirkonna perearst Artur Anson, telefon: 476 1231

Nõva, Noarootsi piirkonna perearst Tiina Proosväli, telefon: 479 3318, e-post: tproosvali@hotmail.ee

Martna, Kullamaa piirkonna perearst Hiie Tiisler, telefon: 527 4337, e-post: hiie.tiisler@mail.ee
Linnamäe piirkonna perearst Ljudmila Briljova, telefon: 5807 0977

Taebla, Palivere piirkonna perearst Maret Teng, telefon: 479 6503, e-post: taebla.perearst@gmail.com

Palve ei ole küsimine

Leevi Reinaru

Lääne-Nigula ja Noarootsi koguduste õpetaja

Hea vallalehe lugeja, tervitan sind Lääne-Nigula kogudusest. Elame ja töötame eriolukorras, ka koguduseelu on ümber korraldatud. Oleme saanud peapiiskopilt vastavad juhised, mis lähtuvad riigis kehtestatud eriolukorrale.

Kirikus peab õpetaja või koguduse töötaja, (ilma kohalolijateta), kolmapäeviti, reedeti ja pühapäeviti kell 12.00 palvust ja helistab kirikukelli, et samal ajal saaksime kodudes võtta hetke palveks. Koguduse kantselei on suletud kehtestatud eriolukorra lõpuni. Suhtleme koguduseliikmetega telefoni ja interneti vahendusel. Koguduse õpetajaga on võimalik suhelda telefonis või meili teel. Tel. 56498724; leevi.reinaru@eek.ee
Pühapäevaseid jumalateenistusi on võimalik jälgida kell 11.00 ETV 2 ja igal ajal interneti vahendusel.

Kirikus palvetame nii meie maa ja rahva aga ka kogu maailma eest. Need on palved, millega täna kõik inimesed on ühinenud, et pöörduda Jumala poole meeleparanduse ja abisooviga. Paavst Franciscus ja Euroopa Kirikute Konverents, EELK peapiiskop ja paljud kirikujuhid on edastanud kutse palvele ülemaailmse koroonapandeemia lõppemise pärast. Globaalse ebakindluse ajal vajame me ühtsuse ja lootuse märke. Palve, mille Kristus meile on õpetanud „Meie Isa“ on üks hea võimalus sillutamaks teed lootusele ja tervenemisele. Ema Teresa on öelnud: „Palve pole küsimine. Palve on enese asetamine Jumala kätte, tema radadele, tema hääle kuulamine oma südame sügavuses.“

Ajaloo on olnud epideemiaid, aga mitte nii laiaulatuslikke. Usuisa Martin Luther kirjutas 1527. aastal pastor Johann Hessile ja tema kaastööliste pika kirja ajal, millal möllas katk. „Peaksid mõtlema sel moel: Hea küll, Jumala loal on vaenlane saatnud meie teele mürki ja surmatoovat prahti. Seetõttu ma palun Jumalat, et tema meid armuliselt kaitseks...Ma väldin paiku ja inimesi, kus minu kohalolek ei ole vajalik, et mitte saada nakatatud ja omakorda nakatada teisi, ... Vaata, just selline on jumalakartlik usk, sest see ei ole mõtlematu ega hulljulge ega kiusa Jumalat.“

Me ei oska oma tänast olukorda selgitada. Oleme kõik samas maailmas ja tunneme ühist muret. Jagatud mure on kergem kanda. Usk ja lootus annavad julgust ja jõudu!

Häirekeskuse infotelefon on valmis sinu küsimustele vastama

1247

PETUSKEEM!

Kelm helistab eakale inimesele väites, et viiruse tõttu pensioni koju ei kanta ning petab ülekandest rääkides välja ohvri pangaandmeid ja ligipääsud.

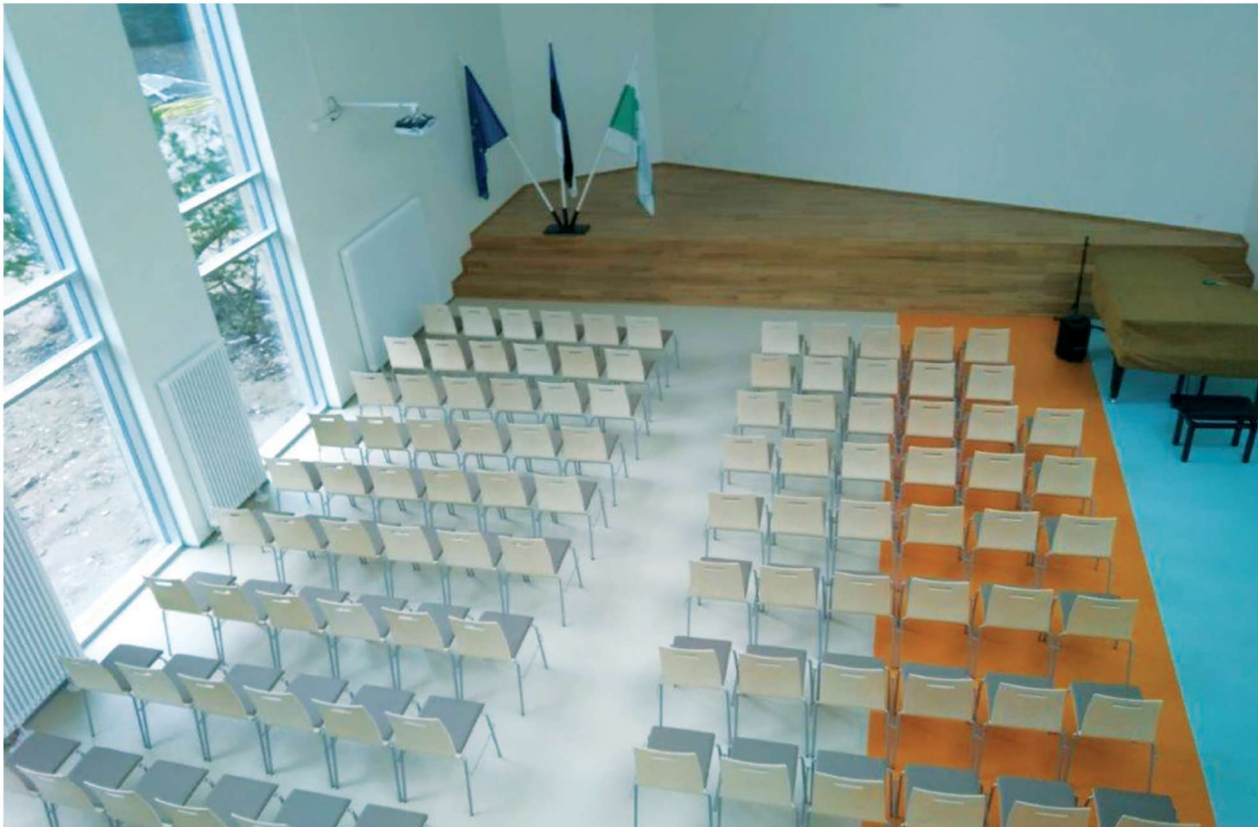
Hoia ja hoiata oma eakaid lähedasi!

Politsei- ja Piirivalveamet

Eriolukorra esimesed poolteist nädalat koolides

Alates eelmise nädala esmaspäevast, 16. märtsist, peatati koolides tavapärase õppetöö ja mindi üle kaug- ja koduõppele. See on olnud väga keeruline ja uusi väljakutseid täis aeg nii koolidele kui kodudele. Lääne-Nigula koolidel on need esimesed poolteist nädalat läinud hästi, tehtud on esimesed kokkuvõtted ja järeldused, vajadusel ka korrektuure nii õppemeetodites kui tempos. Õpilased on olnud usinad ja vastutustundlikud, pered toetavad ja kannatlikud, õpetajatel on tulnud ümber kujundada kogu õppetöö korraldus ja nad on saanud sellega suurepäraselt hakkama.

Lääne-Nigula Vallavalitsus tänab teid südamest, head õpilased, lapsevanemad ja õpetajad, uue olukorra toime tulemast!

Distantsõppest Kullamaa koolis

Eha Eindorf
Kullamaa Keskkooli direktori kohusetäitja

Esimesed poolteist nädalat täiesti teistmoodi koolitööd on möödas. Olukord on uus nii õpetajatele, õpilastele kui ka lastevanematele. Seepärast kuliski esimene nädal pigem uute töövõimaluste, sidekanalite ja kõige sujuvaks tööks vajaliku otsimisele ja katsetamisele. Kohe ilmnis ka üks positiivne külg: vist kunagi varem pole kõik asjaosalised nii aktiivset koostööd teinud. Meie õpetajate interaktiivne tagasisideleht täitis kogemuste jagamise, nõuannete ja soovitusetega, aga ka probleemide esiletoomise ja murekohtade äramärgimisega.

Kuna kõik vajalik tuleb teha nn kaugjuhtimise teel, läks senisest aktiivsemalt käiku terve hulk digikeskkondi: Opiq, Socratic, Quizizz, Wakelet, GoogleForms jpm. Kuna aga nii õpilaste kui ka õpetajate oskused ja võimalused on erinevad, tasakaalustavad traditsioonilised õpik ja töövihik muidu ehk liigset ekraaniaega.

Suhtlemine ja tagasiside käivad õpetaja-õpilase vahel aktiivselt. Enamik õpetajaid on loonud klassiti Messengeri-grupid, kus saab lisalgitusi anda, aga ka niisama suhelda,

sest üks, millest õpilased oma sõnutsi puudust tunnevad, on omavaheline suhtlemine.

Abiturient Anneli räägib: „Koduõpe on raske ja aeganõudev, raske on teha endale teemasid ise selgeks, aga õnneks on meie kooli puhul õpetajad väga vastutulelikud ja alati kättesaadavad. Samas saab koduõppel teha asju oma tempos, ei pea kindla peale kell 8 ärkama ja alustama kell 9 nagu koolis. Siiski on kogu situatsioon äärmiselt ebamugav, kooli tahaks tagasi. Koolis käimine andis ikka võimaluse näost näkku suhelda, mina igatsen igatahes realselt inimestega rääkimist.“

10. klassi õpilane Kelli lisab: „Võin gümnaasistina väita, et ega ma vaba aja pärast muretseda ei pea, sest seda mul lihtsalt ei ole. Koduõpe on nii minu kui ka teiste õpilaste jaoks raskem, sest kui tunnis me teeme 45 minutit ühte ainet, siis kodus vahel läheb selle asemel 2-3 tundi.“ Muret teeb kõigile muidugi hindamine. Vaatamata ministri soovitusel esimesel kahel nädalal hindideid mitte panna, on neid õpilasi, kes soovivad hindideid. Ja miks mitte panna, kui suur ja sisukas töö on kodus iseseisvalt tehtud. Väiksemate ülesannete täitmise märgime e-koolis a-tähega, et tehtust ülevaade oleks. See on ühtlasi motivaatoriks tööde esitamisel, sest õpilased tõlgendavad ka seda kui teatud hinnet.

Õpilastest suur osa on tagasisides hinnanud sellist töökorraldust viiepallüsteemis hindega „4“. Loomulikult on ka neid, kellele see üldse

ei sobi. Aga suur hulk positiivset tagasisidet annab teadmise, et töö toimub ja toimib, olgu tingimused kui harjumatud ja rasked tahes. Kuna ees seisab veel teadmata arv nädalaid sellist töökorraldust, siis kõigile asjaosalistele selleks jõudu, head tahet ja eelkõige kannatlikkust!

Koroonaaeg Noarootsi gümnaasiumis

Laine Belovas
Noarootsi Gümnaasiumi direktor

Õpetajad õpetavad, õpilased õpivad ja juhtkond hoiab asjadel silma peal. Palusime nii gümnaasistidelt kui ka õpetajatelt tagasisidet esimese koduõppe nädala kohta. Rahvas on rahulik ja tegus.

Õppetöös kasutatakse erinevaid IT lahendusi. Infotehnoloog Teet Niin on vajadusel toeks. Õpilased saavad nädala ülesanded Stuudiumi kaudu. Kella 11.00-13.00 on õpetajate konsultatsiooniaeg. Otsustasime, et terve koolipäeva jooksul ei pea nad iga hetk õpilaste jaoks kättesaadavad olema, kuna neil võtab uues olukorras tundide ettevalmistamine tavatust rohkem aega. Gümnaasistid on koduõppega rahul. Neile meeldib, et saavad ise oma aega planeerida ja tunnustavad meie õpetajate head tööd. Paar õpetajat on nende meelest andnud liiga mahukaid ülesandeid, aga nende kolleegidega me oleme rääkinud, et iseseisev õppimine võtab rohkem aega. Osa õpilastest ja õpetajatest tunneb juba esimese koduõppe nädala lõpuks igatsust tavapärase koolitunde järele.

Lääne-Nigula valla raamatukogude kasutamine eriolukorras

Seoses eriolukorraga on meie lugemissaalid küll külastajatele suletud, kuid ka meie oleme oma raamatukogudes sisse seadnud inimkontaktivaba laenamise.

Kuidas toimub laenutamine?

Eriolukorras saab meie raamatukogudest laenata, võttes raamatukoguga ühendust e-maili või telefoni teel. Lugemismaterjali leiab meie raamatukogude otsinguportaalist laanemaa.webriks.ee. Tellitud raamatud saab kätte raamatukogu fuajeest raamatukoguhoidjaga kokkulepitud ajal lugeja nimi raamatupaki peal. Raamatuid saab tagastada raamatukogude tagastuskastidesse ukse taga. Laenutustähtajad on pikendatud. Kõik laenutähtajad on pikendatud 5. maini. Seega ei pea tõttama raamatuid tagasi tooma. LAENUTA JULGESTI! Nüüd on hea aeg raamatute lugemiseks. Raamatukoguhoidjad on e-posti teel ja telefonitsi kättesaadavad tööpäevadel 9.00-17.00.

Kullamaa raamatukogu

Tel: 477 5756
e-post: kullamaa.raamatukogu@laanenigula.ee

Liivi raamatukogu

Tel: 476 4121
e-post: liivi.raamatukogu@laanenigula.ee

Martna raamatukogu

Tel: 479 2683
e-post: martna.raamatukogu@laanenigula.ee

Noarootsi raamatukogu

Tel: 472 4357 ja 479 3560
e-post: noarootsi.raamatukogu@laanenigula.ee

Nõva raamatukogu

Telefon: 4720 588
E-posti aadress: nova.raamatukogu@laanenigula.ee

Oru raamatukogu

Tel: 472 4655
E-post: oru.raamatukogu@laanenigula.ee

Palivere raamatukogu

Tel: 479 4358
E-post: palivere.raamatukogu@laanenigula.ee

Risti raamatukogu

Tel: 472 5508
E-post: risti.raamatukogu@laanenigula.ee

Taebla raamatukogu

Telefon: 479 6591
E-post: taebla.raamatukogu@laanenigula.ee

Eriolukord kehtib kuni vallavalitsuse uue korralduseni.

Risti raamatukoguhoidja Varje kokkuvõte esimese eriolukorranädala töökorraldusest oma raamatukogus

Alates 16. märtsist külastajad raamatukogu teenindussali ei pääse, vaatamata sellele kojulaenutus toimub. Lugejad annavad eelnevalt teada e-maili või telefoni teel oma raamatusoovidest ja kokkulepitud ajaks asetan kilekottides teavikud Risti kultuurikeskuse eeskotta riulisse (kotile on märgitud laenaja nimi). Tänu e-koolis jagatud infole ja õpetajate lugemissoovitustele pöörduvad koolilapsed raamatukogu poole vajaliku teaviku saamiseks. Raamatute tagastamiseks on kaks võimalust. Esiteks riül, kust leiame soovitud raamatud ja teiseks meie kultuurikeskuse trepil posti küljes üks suuremat sorti postkast. Täna on kõik kenasti sujunud. Päevas saadetakse 7-8 lugemissoovi ja raamatuid laenatakse ikka suuremal hulgal, kui muidu. Raamatukoguhoidjal on praeguses olukorras hea aeg suurpuhatuse tegemiseks, kogude korraldamiseks ja lõpetamata kirjatöödeks, mis oma aega ootama jäänud. Nüüd on see aeg käes. Lääne MK keskraamatukogu komplekteerijad varustavad jätkuvalt meie valla raamatukogusid uudiskirjandusega. Info uutest raamatutest on Risti raamatukogu FB-lehel. Lugemisrõõmu kõigile! Olge terved!

UUS SAI ALGUSE

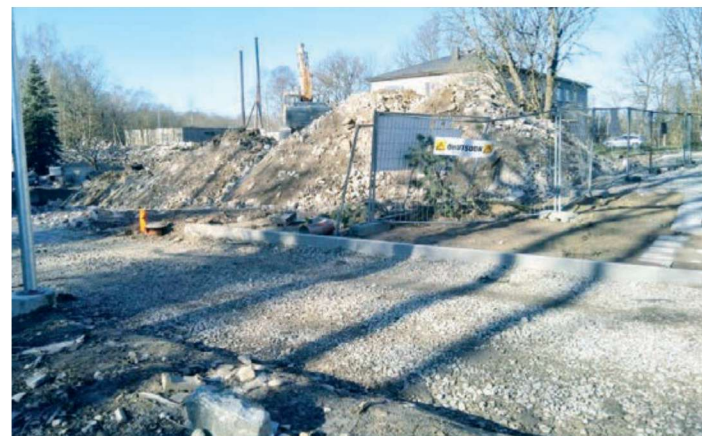
Taebla Kool

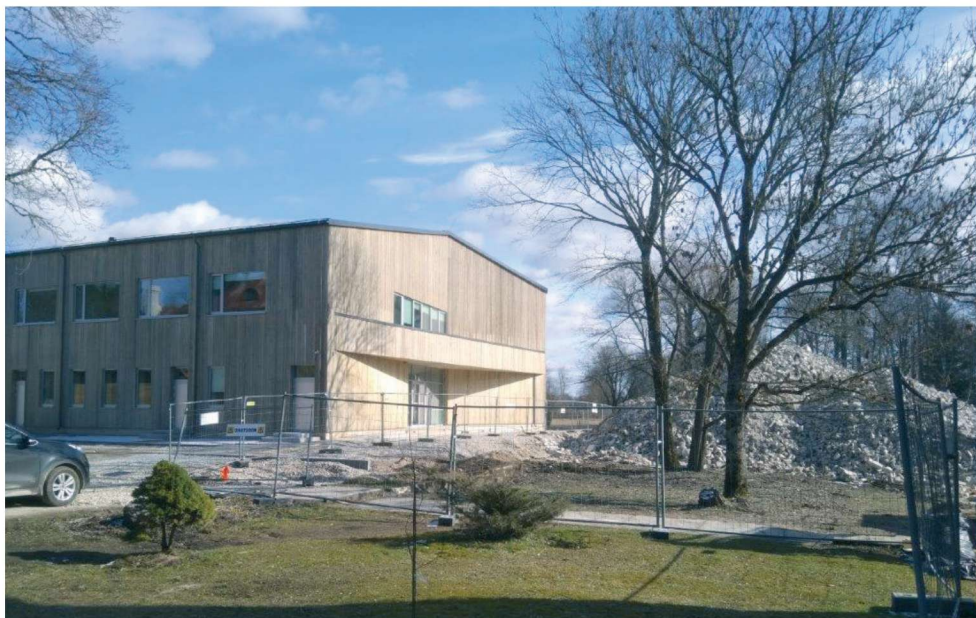
Taebla vana koolimaja, mis valmis aastal 1929 ja oli mõeldud 4-klassile algkooli hoonena, on endiselt alles.

Taebla Keskkooli hoone valmis 1978. aastal ja mahutas 745 õpilast. Täna on hoone lammutatud.

Selle asemele on kerkinud aastatel 2019-2020 uus 144 kohaline koolihoone. Lapsed alustasid uues koolis õppetööd 02.03.2020.

Kersti Lõhmus
Õppe- ja arendusjuht

Taebla uus koolimaja on valmis ja uuest õppeveerandist alustati õppetööd juba seal.

Koolipere tänab oma õpilasi, lapsevanemaid ja vilistlasi, kes 27. veebruaril „kolimispäeval“ osalesid ja maja uueks veerandiks valmis seadsid.

2. märtsi hommikul koguneti vanasse koolimajja ja jäeti majaga hüvasti. Direktor Jaanus Mägi tõi kaasa sümbolse puidust võtme, mis oli 1978. aastal Haapsalu MEK-i ehitaja poolt

üle antud toleaegele Taebla Keskkooli direktorile Leo Treule. „Täna koolihommik on eriline. Oleme hoones, kus on õpetust antud 42 aastat. See maja on nii mõndagi näinud – tublisid õppureid, sporditalente, lauljaid, rahvatantsijaid, deklamaatoreid, iluduse misse, kauneid teemadepäeva riietatud õpilasi ja õpetajaid. Sellest majast on sirgunud head erinevate

alade tippspetsialiste, töötajaid, doktoreid, juriste, arste, lauljaid, näitlejaid, arhitekte, pedagooge jne. Milliseid üritusi, kontserte, võistlusi, vahetundides jalutamisi, hommikvõimlemisi, tsiviilkaitseõppusi on siin korraldatud. Täna on see koolimaja ennast ammendanud ja läheb igavesele puhkusele, et anda oma tugevatest lagedest ja seintest

uus elu kelgu- ja suusamäele. Meid ootab ees uus kool!“, rääkis Jaanus Mägi. Head soovid, kaunid mälestused ja suur tänutunne – olid selle päeva valdavad emotsioonid! Lindilõikamise au kuulus Jaanus Mägile, Lääne-Nigula vallavanemale Mikk Lõhmusele, abivallavanemale Taivo Kausile ning õpilasmavalitsuse esindajale Mauri Siiderile.

Selma Holts – 90

9. märtsil meenutati Noarootsi Koolis endist kolleegi Selma Holtsi (09.03.1930 - 29.09.2016) tema 90. sünniaastapäeval. Kalmistule viidi lillepärj ja süüdati küünlad.

Selma Holts alustas Läänemaal tööd õpetajana 1950. aastal. Ta on olnud Orul internaadikasvataja, õppealajuhataja Orul ja Noarootsis ning Pürksi kooli direktor, andnud tunde veel Nõval ja Haapsalu 1. Keskkoolis. Õppinud küll Tartu Ülikoolis eesti keelt, oli tal ka suur huvi reaalainete vastu. Aastakümneid õpetas Selma Holts saksa, ladina ja eesti keelt, füüsikat, matemaatikat ning kirjandust.

Kolleegid meenutavad Selma Holtsi rahuliku, pisiasju märkava, hea huumorimeele ja alati abivalmis inimesena, kes pühendas kogu oma elu koolile.

Noarootsi kool

LOODUSES LIIKUMINE

RMK soovib looduses liikudes – väldi rahvarohkeid matkaradu ja hoia distantsi teiste liikujatega. Rahvarohkete radade kohta leiab infot Loodusega koos kodulehelt. Kui matkaraja juures asuvas parklas on üle kümne auto, tasub sõita edasi ja leida “RMK Loodusega koos” raketiduse või kodulehe abil järgmine, vähemkülastatud objekt. Küsida saab soovitusi ka RMK teabejuhtidelt metsapuhkuseks e-posti aadressil loodusegakoos@rmk.ee

Jänkudest ja tibudest

Jänkulapsed Dagmar ja Toomas pagevad hirmunult peitu. Nad poevad tihedasti põõsa alumiste okste vahele varjule. Lähenevad inimesed, neid on üsna palju. Jänkud teavad, et seal mäe teisele küljele on kaevatud koobas. Nad olid alles hommikul käinud seda uudistamas. See on täitsa tavaline koobas, jänkudele eluks üsnagi kõlbmatu. Vaevalt, et sinna inimenegi mahtus, võib olla üsna kummargil ja võib-olla ka pikali. Igatahes jänkud sinna oma nina enam ei pista.

Nüüd aga tulevad inimesed ja kannavad kedagi süles. See, kes inimestel süles on, lebab nende kätel liikumatult, ta on valgesse riidekangasse mähitud. Jänkud kõssitavad põõsas ja vaatavad, mis toimub. Inimesed kannavad oma liikumatu kaaslast sinna koopasse ja veeretavad suure kivi veel koopa suu ette. Jänkud imestavad isekeskis, mis sest kivist sinna ette veereta? Ega see, kes sinna sisse jäi, sealt enam välja ikka ei saa. Või kardavad nad hoopis, et keegi sinna sisse poeb. Inimesed lähevad vaikides linna poole tagasi. Siis märkasid jänkud rebast, kes kõrge rohu sees lahemaletuli. „Hei, rebane!“ hüüavad jänkud. „Mis sa hiilid seal?“

„Ah, niisama,“ vastab rebane. „Tulin vaatama, kuhu nad selle vaese mehe viivad, kes täna ristil suri.“ „Oo, kas sa nägid seda?“ jänkud ajavad uudishimust kõrvad kikki. „Räägi meile, mis seal juhtus.“ Ja rebane jutustab jänkulastele, kuidas see juhtus. See oli olnud üsna kummaline, kuidas seal Kolgata mäel need asjad käisid. Seal oli kolm meest. See mees, kes siia toodi, oli keskmine, tema nimi on Jeesus. Teised kaks olid kurjategijad, aga sellel mehel polnud rebase meelest küll mingit süüd. Rooma sõdurid ütlesid, et Ta on riigi korra vastu astunud ja ennast kuningaks tunnistanud, kuigi Iisraelil juba on üks kuningas, Herodes nimeks. Paljud olid tulnud seda meest saatma. Seal risti all oli Tema ema Maarja ja üks teine naine, Maarja-Magdaleena, veel oli seal tema sõpru. Kõigil oli kangesti kahju, et Ta peab surema. Jeesus ise aga oli väga rahulik. Ta isegi lohutas üht kurjategijaist, kes Tema kõrval ristil oli.

„Ja sellel hetkel, kui Jeesus suri, läks kogu ilm täitsa pimedaks, mitte midagi polnud näha. Siis läks jälle kõik valgeks. Kas panite tähele, kuidas pimedaks läks?“ uurib rebane jänkudelt.

„Jah, ma juba mõtlesin, et öö on saabunud, natuke kõhe oli olla,“ hakkas jätku seletama, aga rebasel oli edasiminekuks. Jänkud mõtlesid pikalt selle üle, mida nad rebaselt olid kuulnud. Aga õhtu oli juba käes, öö oli saabumas. Ööseks otsustasid jänkud jääda põõsa alla peitu ning hommikul minna linna toimunud uurima. Hommikul ärgates kalpsavad jänkud vilkalt küla poole, lootes, et seal on keegi, kes teab Jeesusest midagi. Ühe maja juures märkavad nad eeslisälgu. Eeslisälul on laka küljes värvilised paelad.

„Kuule eeslike,“ jäävad jänkud eeslikese juurde pidama. „Miks sa ennast nende paeltega ehtinud ole?“ Eeslike lööb häbelikult silmad maha. „Ega ma ise ennast ei ehtinud, need mehed, kellega koos ma Jeruusalemma läksin tegid seda.“ Ja eeslike jutusta jänkudele, kuidas kõik juhtus. See oli eelmisel nädalal, kui kõigepealt tulid kaks meest siia külla ja ütlesid eeslikese ema peremehele, et neil on eeslisälgu tarvis. Neil on tarvis sellist eeslit, kelle seljas veel mitte keegi ratsutanud pole. Nad ütlesid peremehele, et Issand vajab eeslikest. Nad võtsid eesli endaga kaasa, laotasid ta seljale oma riided, põimisid värvilised lõngad lakka ja Jeesus istus tema selga. Inimesed rääkisid, et prohvet Sakarja olla kunagi ennustanud, et kuningas tuleb Jeruusalemma mitte sõjaratsul ratsutades vaid alandlikult, eeslikesesuguse seljas sõites. Aga rahvas tervitas Jeesust ometi nagu kuningat. Nad hüüdsid: „Hoosanna, Taaveti pojale!“ ja sillutasid tee Jeruusalemma oma mantlite ja palmiokstega. „See oli väga ilus,“ eeslike oli väga uhke. Mina võisin Jeesust enda seljas Jeruusalemma kanda.“

„Mis Jeesusest edasi sai?“ uurivad jänkud.

„Ei tea, nägin ainult, kuidas ta templi värvatest sisse läks.“ Jänkud lippavad nüüd Jeruusalemma poole. Linna väravas silmavad nad kahte tuvi. Jätku hüüab tuvide poole: „Kas te Jeesusest teate midagi?“

„Jah, teame!“ kudrutasid tuvid võidu. „Tänu Temale pääsesime me puurist. Ta tuli siia templi õue ja lükkas kummuli kõik letid. Jeesus käskis lõpetada kaubitsemine Jumala kojas, sest see on nii väga püha paik.“ Tuvid olid vabad ja tõusid taas lendu.

„Nii küll ei ole ilus, meid siia, teadmatusse jätta,“ olid jänkud hämmingus. „Just läks lugu põnevaks! Lähme edasi! Küllap keegi teab, mis Jeesus edasi tegi.“ Linna servas kohtuvad jänkud kahe kena ja korralikult süüa saanud koerakutsikaga. Ka koertelt uurivad jänkud Jeesuse kohta. Ja koerad jutustavad: „Ja me teame seda meest, Jeesust. Ta tuli meie majja koos kõigi oma kaaslastega. Meie maja emand oli nende vastu väga lahke, nad olid ülemises toas. Me käisime seal mitmel korral, lootes leida laualt pudenenud leivapuru. Nägime, kuidas Jeesus oma sõpradega leiba ja veini jagas. Lõpuks saime meiegi maha pudenenud raasukesi. Siis läks Jeesus aga välja, ilmselt Getsemani aeda, see on siin lähedal.“

Jänkulapsed kiirustavad edasi, sest lugu läheb aina põnevamaks. Nad satuvad kokku ühe hobusega, kes aia ääres rohtu nosib. See tundub olevat Rooma sõjaratsu. Jänkud korraaks kahtlevad, kas selline loom nende jutust üldse arugi saab. Ehk on võõral loomal ka võõrad kombed, kuid igaks-juhuks otsustavad nad proovida.

„Kuule, suksu!“ proovivad jänkud hobusega juttu teha. „Kas sa Jeesusest tead midagi?“ Hobune jutustab jänkudele, mis juhtus öösel Getsemani aias. Hobune krõmpsutas rohtu siin nii samamoodi nagu praegugi. Kuid öösel tulid roomlased, hobuse peremees nende keskel ja juudi preestrid koos teenritega siia, kui Jeesus siin vaikselt koos oma tukkuvate sõpradega palvetas. Sõdurid pidid Jeesuse kinni võtma. Hobune oli näinud, kuidas

üks Jeesuse sõpradest haaras mõõga ja ühel ülmpreestri sulasel kõrva peast maha raius. Jeesus aga tegi nii, et see kõrv oli jälle omal kohal ja sellele sulasele miskit kahju ei tehtud. Vot, see oli ime! Kui saaks kõigi sõduritega teha nii, et nad jälle terved ja ühes tiikis oleksid. Siis poleks enam sõdida vajagi ja hobune saaks tagasi minna oma kodukohta koos oma peremehega, keegi ei peaks enam üldse sõdima.

Jänkud jätaavad hobuse unistama rahust ja kodust ja heinamaast. Nad jätkavad oma otsinguid, kui märkavad tibusid viljaterasid nokkimas.

„Tere, tibud! Kas te Jeesusest teate midagi?“ Tibud vaatavad jänkusid imestusega. „Meie ei tea midagi, me alles tänu koorusime munast, aga meie vanaisa, Kukk, tema teab kõikidest asjadest, mis linnas juhtuvad. Minge tema juurde.“

Jänkud leiavad kuke ja tervitasid teda ning esitavad talle selle sama küsimuse, mis tibudelegi: „Kas sa Jeesusest tead midagi?“ Jaa, kukk teab Jeesust. Kukk nägi Jeesust koos jüngeritega Jeruusalemmas ringi kõndimas, nad käisid mitmel korral templis ja rääkisid paljude inimestega tänaval. Üleeile võeti Jeesus kinni ja viidi maavalitse Pilaatuse juurde. Aga

üks teine, Peetruse-nimeline mees äratas kuke tähelepanu, sest kui kukk kires reede hommikul, siis iga kord muutus see mees aina kahvatumaks ja kurvemaks. Ta oli ometi ju Jeesuse kaaslane olnud, aga siis kui Jeesus kinni võeti ütles ta vaid, et tema Jeesust ei tunne. Peetrus tegi seda lausa kolmel korral! Aga ta kahetses ka kohe seda.

„Kuulge jänkud,“ kuke silmad vajuvad vaikselt juba kinni. „Vaadake nüüd on kohe päike loojunud ja mina pean magama heitma, muidu ei jaksa ma hommikul tervet Jeruusalemma üles äratada! Minge teiegi puhkama.“ Aga jänkud silkavad tagasi sinna, kust nad olid oma teekonda alustanud, tolle koopa juurde, sest nende pesa on seal põõsa all. Nad panevad küll õige veidi imeks, et rooma sõduridki on endale nende põõsa alla koha leidnud. Oma kilpide ja odadega näevad nad küll kentsakad välja seal vaiksese paigas.

Hommikul ärkavad jänkulapsed kukke kiremise peale. See kaigub üle terve linna. Oma suureks hämminguks näevad nad, et suur kivi oli koopa suu eest ära veeretatud. Rooma sõdurid magavad oma odade najal ja linna poolt lähenevad kolm naist. Naised on tulnud surnut lõhna-rohtudega võidma, aga haud on tühi. Kaks erevalges rõivas meest, nagu inglid, seisavad nende ette ja jänkud kuulevad, kuidas nad naistele ütlevad: „Mis te otsite elavat surnute juurest? teda ei ole siin, ta on üles äratatud!“ Naised jooksevad linna sellest jüngeritele rääkima. Peetrus tuleb oma silmaga vaatama ja leiab tõepoolest haua tühja olevat. „Jeesus on ülestõusnud!“ hüüab ta. „Ta on tõesti ülestõusnud!“ kinnitavad jänkud. Peetrus jookseb Jeruusalemma kuulutama kõigile seda, et Jeesus on ülestõusnud surnuist. Jänkud kepsutavad tibude juurde, et neilegi teada anda suurt rõõmusõnumit ja rääkida neilegi kõigest sellest, mida nad olid näinud ja kuulnud.

Üks jänkudest ütleb tõsiselt: „Kristus on ülestõusnud!“ Teised jänkud hõiskasid rõõmsalt: „Ta on tõesti üles tõusnud!“

Luuka evangeelium 19: 28 – 40, 45 – 48; 22: 7 – 20, 47 – 51; 23: 1 – 12, 20 – 56

Küllike Valk
Martna kirikuõpetaja

Soolu kandis (Oru-Soolu-Jalukse maanteel) peidab ennast terve hulk lihavõttejäneseid

Kõik Lääne-Nigula valla lasteaiad said helkurvestid

Raina Jeeberg
arendusnõunik

Päevad on küll juba pikemad ja kätte on jõudnud kevad, kuid õhtud on siiski hämarad. Seetõttu tuleb mees pidada, et helkuri kandmine ei sõltu mitte aastaajast ega välitemperatuurist. Helkuri kandmine halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes on jalakäijale kohustuslik sõltumata eelpool mainitud asjaoludest. Ilma helkuri või valgusallikata jalakäijat näeb autojuht lähitulede valgusvihus alles 30 meetri kauguselt. Kandes korralikku helkurit oled nähtav juba 130-150 meetri kauguselt ning see annab autojuhile piisavalt aega, et vajadusel aeglustada ning sinust ohutult mööduda.

Helkurit kandes pea meele:

- Õige asukoht on paremal küljel **täiskasvanu** põlve kõrgusel (st lapsel tuleb asetada kõrgemale, kui on tema põlved);
- Paigalda helkur küljele selliselt, et see oleks **vabalt liikuv** ning nähtav nii eest kui tagant poolt tulevatele sõidukitele;
- Riide külge õmmeldud **helkurid kuluvad** pesu käigus – kontrolli nende korrasolekut taskulambiga. Kui helkur helgib vastu, on kõik korras. Kui aga ei helgi, kasuta täiendavaid helkureid.

Kõik lasteaiälapsed peaksid kandma väljaspool lasteaiaterritooriumi rühmaga ringi liikudes helkurveste, mis aitab neid kergesti eristada ning muudab nad nähtavaks. Veebruari kuu jooksul külastas piirkonnapolitseinik Kiur Klippberg koos Lõvi Leoga kõiki Lääne-Nigula valla lasteaedasi, kordas koos lastega üle helkuri kandmise põhitõed ning jagas kõigile valla sümbolilise helkurvestid. Kokku said vestid 199 last ja nende õpetajat.

Teemanädalad on saamas Noarootsi Kooli ühistegevuste osaks

Ebekai Härm
Tegevus- ja arendusjuht

Noarootsi Koolis toimus 9.-13.märtsini taas vahva teemanädal. Emakeelepäeva eel pühendati see emakeelele. Õpetajad koostasid koolisisese

emakeeolümpiaadi materjalid, et kõikidel õpilastel oleks võimalik ennast proovile panna ning saada aimu, mis tähendab üks olümpiaad. Läbi kogu nädala otsiti ilusaid emakeelseid sõnu, koostati nendega plakateid, osaleti emakeele mälumängus ja teemakohastes sõnamängudes. Parimad said tunnustatud.

Emakeelenädala raames käisid 7. klassi õpilased külas lasteaiälastele. Loeti ette vahvaid lugusid ning esitati nende põhjal tähelepanuküsimusi. Koos lastega pandi kirja hulk ilusaid eesti keelseid sõnu ja koostati ühine plakat. Lapsed olid väga head kuulajad ja kaasaraajikjad ning soovisid, et õpilased teine kordki külla tuleksid.

Neljapäeval toimus ülekoolline omaloomingu esitus. Etteasted algasid keeleliselt põneva

ühisluuletuse lugemisega, kus igal õpilasel oli oma roll. Ilmekalt ettelugemine on üks eneseväljenduse osa ning õpilased said sellega suurepäraselt hakkama. Julgemad lugesid teistele ka omaloodud lugusid ja luuletusi. Omaloomingu lugude sündimist oli tore jälgida, sest loo algus oli kõigile ette antud ning põnev oli kuulata, kuidas erinevates vanuseastmetes õpilased lugusid veeretasi.

Omaloomingu ette kandmisest võiks saada Noarootsi Koolis uus traditsioon.

Reedel, 13. märtsil kohtusid õpilased kirjanik Reeli Reinausiga. Reeli tutvustas oma loomingu ja selle tagamaid, innustas lugema ning nii mõnigi õpilane suundus pärast kohtumist (ja enne distantsõppele jäämist) raamatukokku. Koosloomine on tugevus igal ajal!

Kulu põletamine on keelatud, lõket tee ohutult!

Mida soojemaks lähevad ilmad, seda rohkem tahame veeta aega väljas aiatöid tehes või grillides. Tihtilugu aga ei mõtle me sellele, et õues tule tegemine võib päädida hoopis suurema kahjuga kui kasuga.

Päästjate jaoks on maikuu see aeg, kui sagenevad põlengud metsas ja maastikul ning kulupõlengud muutuvad pea igapäevaseks. Kui kevad on väga kuiv, toob see kaasa palju ohtlikke olukordi, kus põlema võivad minna eluhoonedki. Esimestel kulupõlengutel tuleb päästjatel käia kohe esimeste päikesekiirtega. Loomulikult on nädalavahetus koos sooja ja päikeselise ilmaga mõistlik veeta õues koduseid aiatöid tehes või grillides. Küll aga palume inimestel olla väga ettevaatlikud lõkete tegemisel, sest kuiv pinnas ja tugev tuul võivad kaasa tuua tuleõnnetuse.

Kulupõlengud saavad enamasti alguse inimesest. Nii saamegi rääkida tahtlikust süütamisest, hooletust käitumisest, teadmatusest. Pole harvad juhud, kus kulupõleng algab maha visatud suitsukonist, tikust või põllule visatud klaaspudelist.

Kulupõletamine ja süütamine on keelatud, ohtlik ja karistatav tegevus. Kulupõlengutes on hukkunud inimesi ning tules hävinud kodusid. Lisaks tule leviku ohule metsa või hoonetele, hukuvad madalas heinas elutsevad pisikesed loomad ja pesitsemist alustanud linnud. Samuti on väga ohtlikud mittenõuetekohaselt tehtud või hooletusse jäetud lõkkesed. Et vältida lõkkest alguse saavaid tulekahjusid on oluline meele pidada järgmisi lihtsaid reegleid:

- lõkkekoht peab olema hoonetest ohutus kauguses, sest sädemed võivad tuulega lennata hoone peale;
- alla meetrise läbimõõduga lõke peab olema hoonest vähemalt 8 m kaugusel;
- lõke läbimõõduga üle 1 m peab olema hoonest 15 m kaugusel;
- lõkkekoha ümbrus tuleb puhastada kuivanud taimedest, okstest ning muust põlevast materjalist;
- lõke tuleb piirata kivide või pinnasevalliga;
- lõket tohib teha vaid siis, kui tuule kiirus on alla 5,4 m/s (nõrk tuul);
- koduaia lõkkes tohib põletada vaid puhast (immutamata) puitu ning pappi ja paberit;

• lõket tuleb valvata ja hoia selle läheduses kustutusvahendid, näiteks ämber veega, 6 kg tulekustuti;

• lõkkel tuleb inimese valvsa pilgu all lasta täielikult ära põleda või tuleb see kustuta veega;

Neid lihtsaid ohutusreegleid järgides on võimalik ära hoida suurte kahjudega põlenguid ning säästa elusid ja loodust.

Kodus grillimisel on oluline jälgida, et tagatud oleksid esmased tuleohutusnõuded, sest suure tuulega lendu minev säde võib osutuda moel või teisel saatuslikuks. Siinjuures oleme koostanud lihtsa meelepea, mida hea külmkapile panna ja vajadusel lugeda:

- Aseta grill tasasele pinnasele, et vältida selle ümberminemist.
- Sõega grill asetada hoonest vähemalt 2 meetri kaugusele.
- Lahtise tulega grill asetada hoonest vähemalt 5 meetri kaugusele.

• Jälgi grilli regulaarselt ning hoia läheduses esmased kustutusvahendid, näiteks ämber veega, aiavoolik või tulekustuti.
Tuleohutut suve!

Maris Moorits

Lääne päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Koolipulm Kullamaa Keskkoolis

Pirja Laanemets
Kullamaa Keskkooli huvijuht

Hõissa pulmad! 5. märtsi õhtul toimus imeilus registreerimine Kullamaa Goldenbecki majas. Annelist ja Villemist sai sellel õhtul MEIE, kui nad pühalikult oma ämmade ja äiade, pruutneitside ja peiupeiste, paaripani ja paljude teiste pulmakülastajate silme all allkirjastasid Kullamaa Keskkooli poolt välja antud abielutunnistuse.

Nii nagu pulmas ikka, sõideti pulmarongi tuututamise saatel, ohutulede vilkudes ning valgete lintide lehvides Koluvere lossi juurde, et saata ära pruudi neiupeilvenimi, aga kuna Anneli jättis omale enda perekonnanime, siis saadeti Koluvere silla pealt jõkke tühi sedel. Teel peopaika peatati ka pulmarong, nii nagu õiges pulmas kombeks on.

Pulmapidu toimus ja pikk laud oli kaetud Kullamaa Kultuurimajas, kus tantsuks mängis Lihula Gümnaasiumi pillimehed ning õhtut juhtis Ester Rodima. Jagati ameteid ning nii mõnigi ameti omanik võttis oma ametikohustust täie tõsidusega, mängiti mängu, tantsiti ja lauldi, varastati pruutpaar ära, visati pruudikimp, tänati külalisi ning õhtul kell 22.00 oligi aeg koju minna, et pulmakülastajad ikka järgmisel päeval kooli jaksaks tulla.

See oli Kullamaa Keskkooli ajaloo jooksul juba 13. koolipulm.

Kullamaa kirik on avatud pühapäeviti 11 palvetunniks. Palvetunniks on kirik avatud ka Suurel Reedel ja Ülestõusmipühadel. Oma mälestusküünla või tänu- ja eestpalveküünla saab asetada Kullamaa vabadussõjas langenute mälestussamba jalamile.

Avatud on MTÜ Noarootsi Tuuleenergia 2020 a. projektitoetuste taotlusvoor. Taotluste esitamise tingimused ja vormid on kättesaadavad valla kodulehel <https://www.laenenigula.ee/noarootsi-tuuleenergia-mtu>. Taotluste esitamise tähtaeg on **25.04.2020**. Taotlused saata e-posti aadressile noarootsi@laenenigula.ee. Projektitoetust saavad taotleda Noarootsi piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud.

Palivere söögituba

Põllu 3, Paliveres endised sideruumid

Avatud 12-14-ni.

Teeme ka peie- ja peolaudu, ürituste toitlustamine, catering. Kontakt 47-94-205 ja 5026287. Meeldiva kohtumiseni. Maiu OÜ

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee

www.puurvesi.ee

Muudatused rahvastikuregistri toimingute tegemisel

E-rahvastikuregistri iseteenindusportaalil saavad sünni registreerimiseks toiminguid teha nii abielus, mitteabielus kui üksikvanemad, portaali saab siseneda siit [e-rahvastikuregistrister](#) (vajalik ID-kaart, ID-kaardi lugeja ja PIN-koodid).

Sünni registreerimisel teeb ametnik sünnikande rahvastikuregistrisse. Sünnikanne koostatakse lapse seadusliku esindaja isikliku sellekohase avalduse ja meditsiinilise sünnitõendi alusel. Lapse sünd tuleb registreerida ühe kuu jooksul lapse sündimise päevast arvates.

Alates 9. detsembrist 2019 saab e-elukohateadet esitada uues e-rahvastikuregistri iseteenindusportaalil. Rahvastikuregistrisse (RR-i) kantud isiku elukoha aadress on õigusliku tähendusega aadress, mis on aluseks ka erinevate toetuste, teenuste ja isiku eest vastutava KOV-i määramisel.

Seoses COVID-19 viirusest tingitud eriolu- korraga ei toimu vallamajas ja osavallamajades tavapäraselt kodanike vastuvõttu, teenindame kodanikke telefoni teel või läbi elektrooniliste kanalite. Vallamaja üldinfo telefon 472 0300.

Kersti Lipu
vallasekretär

TOIDU- JA ESMATARBEKAUBA KOJUKANNE

ANNAME TEADA, ET :

- ALATES 16.03 SAAB NÕVA KAUPLOSEST TELLIDA TOIDU- JA ESMATARBEKAUPE KOOS KOJUKANDEGA LÄÄNE-NIGULA VALLA PIIRIS
- NÕVA OSAVALLA PIIRIS SAAB KOJU JA TÖÖKOHTA TELLIDA KA NÕVA MÕISA KOHVIKU VALMIS TOITE
- TELLIMUSI VÕETAKSE VASTU TEL. **+372 56500909** JA E-POSTI: novamoisakohvik@gmail.com TEEL
- TELLIMUSTELEFON TÖÖTAB IGA PÄEV 9.00 - 17.00
- TELLIMUSED, MIS ESITATAKSE KUNI 13.00- NI TOIMETATAKSE KLIENTIDENI SAMA PÄEVA JOOKSUL
- KOJUKANDE HIND ON 5.- EURO
- TASUDA SAAB SULARAHAS, PANGAKAARDIGA VÕI ÜLEKANDEGA
- KUNA VAJADUS KOJUKANDE TEENUSE JÄRGI TEKKIS OOTAMATULT, SIIS PALUME MÕISTVAT SUHTUMIST TEKKIVATE VÕIMALIKE TÕRGETE PÄRAST JA OOTAME KA ETTEPANEKUID TEENUSE PAREMAKS MUUTMISEL
- KOJUKANDEL RAKENDAME KÕIKI VÕIMALIKKE MEETMEID VÄLTIMAKS VIIRUSTE LEVIKUT!

PÜSIGEM TERVED!

Suurehvide sooduspakkumine 2020

155/80R13 tugevdatud kandevõime ja M+S tähisega haagiserehv 40€/tk
 185/65R14 Gremax Capturar CF19-32€/tk
 185/65R15 Gremax Capturar CF19-33€/tk
 195/65R15 Gremax Capturar CF19-34€/tk
 205/55R16 Gremax Capturar CF19-37€/tk
 205/60R16 Gremax Capturar CF19-40€/tk
 215/65R16 Gremax Capturar CF19-50€/tk
 225/45R17 Gremax Capturar CF19-42€/tk
 225/40R18 Gremax Capturar CF19-44€/tk
 215/65R16C-Arivo 55€/tk
 195/70R15C-Gremax -48€/tk
 Eripakkumisenä GoodYear uus mudel Efficientgrip Performance 2 205/55R16 68€/tk.

Küsi enda autole sobivat rehvimõõtu ja püüame teha igale kliendile võimalikult soodsa pakkumise!

KONTAKT: 56211069 või garaaz@martna.com

Läänemaa parim rehvilalik ja enamlevinud mõõdud kohe kohapeal olemas.

Rehvivahetus toimub täiesti uute BOSCH profiseeria rehvipinkidega.
 Rehvivahetushooajal olemas avatud ka nädalavahetustel.

Vaata lisa www.martna.com
 Broneeri rehvivahetus : 56211069

MAITSEV LÕUNASÖÖK KOJU VÕI KONTORISSE!

Wana kooli kohvik Linnamäel võtab vastu lõunatellimusi (ka Haapsalusse)

Hinnad kohale toomiseks:

päevapraed 4.20-4.50
 supp 2.30
 magustoit 1.80

Võta meiega ühendust: las@las.ee
 märksõnaga "toidu tellimine"
 või helista telefonil 5323 3662

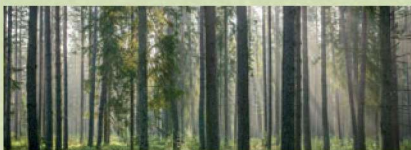

WanaKooliKohvik

OÜ ETEST PR

ostab metsa-
 ja põllumaad.

Tel 50 45 215, 51 45 215,
info@est-land.ee

1. märtsist on lühinumber 110 suletud.
 С 1. марта короткий номер 110 закрыт.

POLITSEI KUTSUMISEKS VALI
 ДЛЯ ВЫЗОВА ПОЛИЦИИ НАБЕРИ

112**TULEVIK ON KOHAL
UUS PEUGEOT 2008**

KÜSI PAKKUMIST VÕI
 TULE PROOVISÕIDULE

PREMIUM-KLASSI JUHIABISÜSTEEMID
 UUE GENERATSIOONI 3D i-COCKPIT
 VALIKUS ELEKTRILINE, DISEL- VÕI BENSIINIMOOTOR

MOTION & e-MOTION

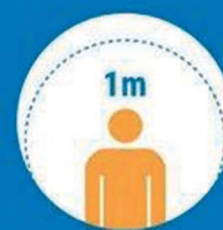
PEUGEOT

Tallinna mnt. 78, Uuemõisa, Haapsalu
 Tel: +372 50 81 185
www.uak.ee

**Lihtsad poeskäigu reeglid,
mis kaitsevad sind ja teisi**

Külasta poodi ükski,
 ära võta lapsi kaasa

Hoia vähemalt meetrist
 vahemaad teiste külaliste
 ja kaupluse töötajatega

Desinfitseeri
 või pese käsi
 enne ja pärast
 poeskäiku

Mõtle eelnevalt
 ostud läbi,
 et poeskäik
 kulgeks kiiresti

Väljdi haigena
 poe külastamist

Ära muretse,
 kaupa jagub
 kõigile

MAJANDUS- JA
 KOMMUNIKATSIOONI-
 MINISTEERIUM

TERVISEAMET

kriis.ee